

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	149
VINSTDISPOSITION	156
RESULTATRÄKNING	158
BALANSRÄKNING	160
KASSAFLÖDESANALYS	162
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	163
NOTUPPLYSNINGAR	164
UNDERSKRIFTER	196
REVISIONSBERÄTTELSE	197

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari till 31 december 2017.

Organisation

Företagets uppdrag är att förvalta försäkringsöverenskommelser åt arbetsmarknadens parter. Verksamheten är uppdelad på en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. I skadeförsäkringsrörelsen ingår en försäkring om avgångsbidrag AGB och i livförsäkringsrörelsen ingår en familjeskyddsförsäkring samt en tjänstegrupplivförsäkring TGL.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Livförsäkring, 106 27 Stockholm. Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

Ägarstruktur

AFA Livförsäkring är ett livförsäkringsbolag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO.

AFA Livförsäkring, AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) och AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring) är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. Med AFA Försäkring menas i denna årsredovisning den gemensamma organisationen för de tre försäkringsföretagen. Med AFA Försäkringsgruppen menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring i enlighet med definitionen i 19 kap. 1 § FRL.

Finansiering av försäkringarna

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Under de senaste tio åren har 40 procent av företagets finansiering genererats via kapitalavkastning, samtidigt som premieintäkterna stått för 60 procent av finansieringen. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömning av företagets ekonomiska ställning.

Verksamhet

Försäkringstagare och försäkrade

Antalet försäkringsavtal i AFA Livförsäkring var vid utgången av år:

	2017	2016
Skadeförsäkringsrörelsen		
AGB inom Omställningsförsäkringen	88 500	89 000
AGB	125 400	120 300
Livförsäkringsrörelsen		
TGL	250 000	244 100
Familjeskyddsförsäkringen		
1 prisbasbelopp	28 400	29 900
2 prisbasbelopp	11 800	12 300
3 prisbasbelopp	1 800	1 800
4 prisbasbelopp	3 500	3 400

Antalet försäkrade inom AGB och TGL är cirka 1,5 miljoner.

Skadeutveckling

I AGB-försäkringen har antalet registrerade ärenden under året uppgått till cirka 9 100. Detta är en minskning jämfört med 2016 då det registrerades cirka 10 800 ärenden.

Under år 2017 inkom cirka 2 500 ärenden i TGL och cirka 100 ärenden i familjeskyddsförsäkringen. En minskning av antalet anmälningar kan noteras i TGL-försäkringen.

Stöd till medicinsk forskning

AFA Livförsäkring ger genom sin Hälsofond stöd till medicinsk forskning. Under året startade det nya FoU-programmet Ett arbetsliv utan hjärt- och kärlsjukdom, en satsning på totalt 50 miljoner kronor med sex projekt. Programmet har som mål att klarlägga bakomliggande orsaker till och riskfaktorer för hjärt- och kärlsjukdomar.

Utveckling på de finansiella marknaderna

Efter 2016, ett år som präglades av några politiska chocker och ökad osäkerhet avseende ekonomisk och politisk utveckling, så blev 2017 ett år som kännetecknades av ökad stabilitet, både politiskt och ekonomiskt. Valen i flera europeiska stater utföll till marknadernas belåtenhet. Den ekonomiska tillväxten ökade över i stort sett hela världen och företagets vinster utvecklades väl. Priserna på olja och industrimetaller fortsatte att stiga och i västvärlden steg

inflationen till hälsosamma nivåer kring två procent samtidigt som arbetslösheten sjönk till nivåer som inte setts på mer än ett decennium. På kapitalmarknaderna resulterade detta i fortsatt stigande börskurser och fastighetspriser samtidigt som volatiliteten på aktiemarknaden minskade.

På räntemarknaderna var det däremot ganska händelsefattigt. Understödda av centralbankers obligationsköp och styrräntor på krisnivåer höll sig även de längre marknadsräntorna på mycket låga nivåer. Den amerikanska centralbanken fortsatte dock på den inslagna linjen att göra penningpolitiken något mindre expansiv genom att i tre steg höja styrräntan så att den i slutet av året låg i intervallet 1,25–1,5 procent. Styrräntan har därmed höjts fem gånger sedan december 2015. Även den brittiska centralbanken höjde styrräntan under 2017, men med endast en kvarts procentenhet till 0,5 procent. Den europeiska centralbanken och den svenska riksbanken lät sina respektive styrräntor ligga oförändrade på 0 respektive 0,5 procent.

Tittar man på några enskilda ekonomier kännetecknades USA av en ökad tillväxt, och den regionala konjunkturrapporten Beige Book signalerade att alltfler företag upplevde svårigheter att få tag på kvalificerad personal. Donald Trump tillträdde den 20 januari som president och hade, trots republikansk majoritet i kongressens båda kamrar, svårigheter att få igenom många av sina förslag. Han lyckades dock driva igenom en skattereform, som kommer att innebära stora skattelättnader både på bolags- och individnivå. För euroområdet förbättrades situationen påtagligt under 2017. Flera ekonomiska indikatorer uppvisade de högsta noteringarna sedan finanskrisen, bland annat Economic Sentiment Index. Storbritannien däremot uppvisade lägre tillväxttal än tidigare och flera företag annonserade utflytt, något som tillskrivs osäkerheten kring det framtida utträdet ur Europeiska Unionen (EU). Förhandlingar inleddes i juni mellan Storbritannien och övriga EU om villkoren kring utträdet. Förhandlingarna blev utdragna och först i december var parterna så pass överens att de kunde börja blicka framåt och påbörja förhandlingarna om en framtida handelsrelation. I Sverige var konjunkturen fortsatt stark och enligt Konjunkturinstitutets barometer ansåg alltfler företag att brist på arbetskraft begränsade verksamheten.

För svenskt vidkommande låg räntenivån på 10-åriga statsobligationer på 0,8 procent i slutet av året, vilket var 0,25 procentenheter högre än årets ingångsnivå. På valutamarknaden stärktes SEK under året med nästan tio procent gentemot USD till 8,20, men försvagades med tre procent

gentemot EUR till 9,85. Den svenska aktiemarknaden steg med 9,5 procent medan världsindex steg med cirka 19 procent i lokala valutor och knappt 11 procent mätt i svenska kronor.

AFA Livförsäkring har, med hänsyn tagen till företagets goda konsolidering, en försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportfölj. Vid utgången av året hade företaget en betydande finansiell styrka med en fonderingskvot på 367 procent (370).

Risker

Under året har AFA Livförsäkrings försäkringsrisk varit oförändrad. Det strategiska finansiella risktagandet, uttryckt i företagets normalportföljer, ökade något under året till följd av en ökad aktieandel (en procentenhet) samt en minskad andel reala räntor (en procentenhet). I not 2 beskrivs företagets risker och riskhantering.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under räkenskapsåret har verksamheten arbetat med förberedelserna inför övergången till EU:s nya dataskyddsregler GDPR, General Data Protection Regulation.

Förändringar i redovisningsregelverken

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Slutlig standard presenterades i maj 2017. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. Koncernen analyserar för närvarande effekterna för AFA Försäkring.

Verksamhetsutveckling

DIGITALISERING AV AFA FÖRSÄKRINGS VERKSAMHET

Under 2017 har arbetet fortsatt med att förverkliga målen i AFA Försäkrings kanalstrategi. Målet med kanalstrategin är en utökad digitaliserad och automatiserad hantering, med en enklare och smidigare process för kunderna, kortare ledtider, minskade hanteringskostnader och lägre miljöpåverkan som följd. En automatiserad hantering erbjuder bättre förutsättningar för effektiva samarbeten med externa parter och säkerställer en tillförlitlig process. Detta gör det också enklare för AFA Försäkring att arbeta för att alla som är berättigade till ersättning också får det.

Fokus under 2017 har legat på att digitalisera och automatisera moment i anmälningsprocessen samt ökade möjligheter för kunderna att kontakta AFA Försäkring digitalt. Arbetet pågår bland annat med att titta på möjligheterna för digital anmälan för AGB och TGL samt hur detta bör göras för att göra hanteringen så snabb och enkel som möjligt för både försäkrad och arbetsgivare.

Personal

Medelantalet anställda under år 2017 uppgick till 35 personer (37) varav 63 procent (65) var kvinnor.

För redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se vidare not 26.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har AFA Livförsäkringsbolag upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport gemensamt med övriga bolag inom AFA Försäkring. Hållbarhetsrapporten återfinns på www.afaforsakring.se

FEMÅRSÖVERSIKT

TEKNISKT RESULTAT, mnkr	2017	2016	2015	2014	2013
Skadeförsäkringsrörelsen					
Premieintäkter	526	503	504	481	464
Försäkringsersättningar	-377	-444	-436	-478	-596
Driftkostnader	-23	-26	-28	-56	-40
Övriga tekniska kostnader	-	-	-	-	7
Kapitalavkastning	260	236	86	361	331
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	386	269	126	308	166
Livförsäkringsrörelsen					
Premieintäkter	31	37	38	220	215
Försäkringsersättningar	-391	-393	-380	-430	-453
Livförsäkringsavsättningar	-50	0	128	-12	160
Driftkostnader	-32	-32	-34	-65	-48
Övriga tekniska kostnader	-14	-12	-13	-13	-13
Kapitalavkastning	125	196	78	377	224
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-331	-204	-183	77	85
ICKE-TEKNISKT RESULTAT, mnkr					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	386	269	126	308	166
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-331	-204	-183	77	85
Resultat före skatt	55	65	-57	385	251
ÅRETS RESULTAT	-19	150	-17	369	226
PREMIENIVÅER, %					
AGB	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
TGL	0,00	0,00	0,00	0,10	0,10

EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31
Skadeförsäkringsrörelsen					
Placeringstillgångar	3 775	3 340	2 875	2 792	2 508
Kassa och bank	167	210	201	206	182
Försäkringstekniska avsättningar	125	112	109	128	153
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	251	-134	-404	-530	-838
<i>Obeskattade reserver</i>	3 385	3 385	3 385	3 385	3 385
Totalt konsolideringskapital	3 636	3 251	2 981	2 855	2 547
Livförsäkringsrörelsen					
Placeringstillgångar	2 518	2 781	2 811	3 223	3 168
Kassa och bank	116	143	168	168	147
Försäkringstekniska avsättningar	1 688	1 660	1 686	1 869	1 847
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	678	1 083	1 202	1 345	1 284
<i>Obeskattade reserver</i>	0	0	58	58	58
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	76	3	30	71	57
Totalt konsolideringskapital	754	1 086	1 290	1 474	1 399
AFA Livförsäkring totalt					
Placeringstillgångar	6 293	6 121	5 686	6 016	5 676
Kassa och bank	283	353	369	374	329
Försäkringstekniska avsättningar	1 813	1 772	1 795	1 996	2 000
Konsolideringskapital					
<i>Beskattat eget kapital</i>	929	948	798	815	446
<i>Obeskattade reserver</i>	3 385	3 385	3 443	3 443	3 443
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	76	3	30	71	57
Totalt konsolideringskapital	4 390	4 336	4 271	4 329	3 946
Balansomslutning	6 653	6 561	6 150	6 520	6 064
NYCKELTAL, %					
	2017	2016	2015	2014	2013
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	71,7	88,3	86,3	99,4	128,4
Driftkostnadsprocent	4,4	5,2	5,6	11,7	8,6
Totalkostnadsprocent	76,1	93,4	92,0	111,1	137,1
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,4	1,9	2,1	2,5	2,9
Totalavkastningsprocent ²⁾	8,0	8,1	3,1	14,7	14,6
Konsolideringsgrad	691,3	646,3	591,5	593,3	549,1
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	1,1	1,1	1,1	2,0	1,5
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,4	1,7	1,4	2,1	2,4
Totalavkastningsprocent ²⁾	5,0	7,5	2,2	12,5	7,2
Konsolideringsgrad	2 187,1	2 927,0	3 423,1	670,1	650,0
AFA Livförsäkring, totalt					
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,4	1,8	1,7	2,3	2,6
Totalavkastningsprocent ²⁾	6,6	7,9	2,6	13,5	10,3
Konsolideringsgrad	777,9	802,6	788,0	617,4	581,0
Konsolideringskapital i % av FTA	243,2	244,3	237,9	216,8	197,3
<i>Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar</i>	2,8	1,9	2,7	3,1	3,1
<i>Driftkostnader för finansförvaltning i procent av förvaltad kapital</i>	0,10	0,12	0,12	0,09	0,13
Solvensrelaterade nyckeltal³⁾					
Kapitalbas	4 509	4 522			
<i>varav primärkapital</i>	4 509	4 522			
Minimikapitalkrav	402	358			
Solvenskapitalkrav	1 608	1 430			

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

³⁾ Från och med den 1 januari 2016 ska solvensrelaterade upplysningar lämnas i årsredovisningen. I enlighet med FFFS 2015:12 har ingen omräkning skett för tidigare perioder.

Verksamhetens resultat

Premieintäkter

Premieintäkten ökade till 526 miljoner kronor (503) i skadeförsäkringsrörelsen och minskade till 31 miljoner kronor (37) i livförsäkringsrörelsen på grund av att ingen premie för TGL-försäkringen har tagits in under 2017. Premiesatsen för AGB-försäkringen har under året varit oförändrad och har uppgått till 0,15 procent av lönesumman (0,15). Premiesatsen för TGL-försäkringen uppgick under året till 0,00 procent av lönesumman (0,00).

Försäkringsersättningar

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Försäkringsersättningar i skadeförsäkringsrörelsen består av ersättningar för friställningar under verksamhetsåret i samband med omstruktureringar inom näringslivet. Årets försäkringsersättningar uppgick till 377 miljoner kronor (444). Se vidare not 5.

LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Försäkringsersättningar för TGL består av ersättningar i samband med dödsfall under året. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 359 miljoner kronor (359). Se vidare not 5.

Försäkringsersättningar för familjeskyddsförsäkringen består av ersättningar till efterlevande för under året avlidna personer. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 32 miljoner kronor (34). Se vidare not 5.

FÖRÄNDRING I LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

Livförsäkringsavsättningen i TGL ökade med 37 miljoner kronor (minskade med 21). Se vidare not 8.

Livförsäkringsavsättningen i familjeskyddsförsäkringen ökade med 13 miljoner kronor (ökade med 21). Se vidare not 8.

Driftkostnader

Företagets totala driftkostnader uppgick till 82 miljoner kronor (82). Se vidare not 6.

Kapitalavkastning

Företagets totala kapitalavkastning uppgick till 385 miljoner kronor (432). Totalavkastningen för företagets place-

ringstillgångar uppgick under år 2017 till 6,6 procent (7,9). Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar uppgick till 0,4 procentenheter (0,8).

Under tioårsperioden 2008–2017 har företagets avkastning överstigit normalportföljsavkastningen med sammantaget 2,7 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Övriga tekniska kostnader

Övriga tekniska kostnader utgörs av anslag för forskning. Dessa uppgick i företaget till 14 miljoner kronor (12).

Resultat före skatt

Resultat före skatt uppgår till 55 miljoner kronor (65). Resultatförsämringen beror främst på en lägre kapitalavkastning jämfört med föregående år.

Verksamhetens ställning

Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 6 653 miljoner kronor (6 561).

Placeringstillgångar

Placeringstillgångarna i företaget uppgick till 6 293 miljoner kronor (6 121). Se vidare not 11-14.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2017 till 50 procent (51) av räntebärande värdepapper och till 50 procent (49) av noterade aktier.

Försäkringstekniska avsättningar

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 125 miljoner kronor (112). Se vidare not 18.

LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador samt livförsäkringsavsättning. Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade men ej rapporterade försäkringsfall. Livförsäkringsavsättningen i

tjänstegrupplivförsäkringen (TGL) är en avsättning för premiebefrielse vid sjukfall medan livförsäkringsavsättningen för familjeskyddsförsäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall.

De försäkringstekniska avsättningarna för TGL-försäkringen uppgick till 1 547 miljoner kronor (1 531) varav avsättning för oreglerade skador om 106 miljoner kronor (128) samt livförsäkringsavsättning om 1 441 miljoner kronor (1 403). Se vidare not 18 och 19.

De försäkringstekniska avsättningarna för familjeskyddsförsäkringen uppgick till 141 miljoner kronor (129) varav avsättning för oreglerade skador om 12 miljoner kronor (13) samt livförsäkringsavsättning om 129 miljoner kronor (116). Se vidare not 18 och 19.

Eget kapital och konsolideringskapital

Eget kapital minskade med 19 miljoner kronor till 929 miljoner kronor jämfört med en ökning om 150 miljoner kronor till 948 miljoner kronor föregående år. Konsolideringskapitalet ökade under året till 4 390 miljoner kronor (4 336). Konsolideringskapitalet motsvarar 242 procent (244) av de försäkringstekniska avsättningarna.

Kassaflöde

Årets kassaflöde var negativt. Kassa och bank minskade med 70 miljoner kronor (minskade med 16).

Framtidsutsikter

Vid förväntad utveckling av premieintäkter, försäkringssättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 3,0 procent (6,9) på företagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat år 2018.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 60 miljoner kronor (57) i resultat för AFA Livförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,03 procentenheter (0,03) i premienivå för TGL-försäkringen eller cirka 0,02 procentenheter (0,02) för AGB-försäkringen.

VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår att till bolagsstämman förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående konsolideringsfond	947 142 958
Årets resultat	-19 351 311
Summa	927 791 647

RESULTATRÄKNING
mnkr

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2017	2016
Premieintäkter	3	526	503
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	-1	-
Försäkringsersättningar	5		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-364	-441
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		-13	-3
Summa försäkringsersättningar		-377	-444
Driftkostnader	6	-23	-26
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		125	33
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	3	31	37
Kapitalavkastning, intäkter	7	184	233
Försäkringsersättningar	5		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-413	-418
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		22	25
Summa försäkringsersättningar		-391	-393
Förändring av livförsäkringsavsättning	8	-50	0
Driftkostnader	6	-32	-32
Kapitalavkastning, kostnader	7	-60	-37
Övriga tekniska kostnader (anslag)		-14	-12
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		1	-
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-331	-204
ICKE-TEKNISK REDOVISNING FÖR AFA LIVFÖRSÄKRING TOTALT			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		125	33
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-331	-204
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		174	219
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		149	66
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-59	-18
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-4	-31
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		1	-
Summa kapitalavkastning		261	236
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		55	65
Förändring av periodiseringsfond	9	-	58
Resultat före skatt		55	123
Skatt på årets resultat	10	-74	27
ÅRETS RESULTAT		-19	150
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2017	2016
Årets resultat		-19	150
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-19	150

SPECIFIKATION AV ÅRETS RESULTAT PER FÖRSÄKRINGSGREN

	Skadeförsäkrings- rörelsen	Livförsäkrings- rörelsen		AFA Livförsäkring
	AGB	TGL	Familjeskydds- försäkringen	Totalt
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	386	-315	-16	55
Uttag ur säkerhetsreserv	-	-	-	-
Resultat före skatt	386	-315	-16	55
Skatt på årets resultat				
<i>Aktuell skatt</i>	-	-	-	-
<i>Uppskjuten skatt</i>	-	-74	-	-74
<i>Avkastningsskatt</i>	-	-	0	0
Summa skatt på årets resultat	-	-74	0	-74
ÅRETS RESULTAT	386	-389	-16	-19

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	NOT	TGL	Familjeskydds- försäkringen	Summa
Premieinkomst	3	1	30	31
Kapitalavkastning, intäkter	7	183	1	184
Försäkringsersättningar	5			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-374	-32	-406
<i>Driftkostnader för skadereglering</i>		-6	-1	-7
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		21	1	22
Summa försäkringsersättningar		-359	-32	-391
Förändring av livförsäkringsavsättning	8	-37	-13	-50
Driftkostnader	6	-30	-2	-32
Kapitalavkastning, kostnader		-60	0	-60
Övriga tekniska kostnader (anslag)	7	-14	-	-14
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		1	-	1
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-315	-16	-331

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Livförsäkringsavsättning	19	1 441	129	1 570
Avsättning för oreglerade skador	18	106	12	118

I posten Kapitalavkastning, intäkter redovisas livförsäkringsrörelsens interna ränteintäkter och kostnader brutto. För livförsäkringsrörelsen totalt redovisas dock dessa netto.

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnr

TILLGÅNGAR	NOT	2017	2016
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar	11,12,13,14		
<i>Aktier och andelar</i>		3 037	2 843
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>		2 845	2 845
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		398	310
<i>Derivat</i>		13	8
<i>Övriga finansiella placeringstillgångar</i>		-	115
Summa andra finansiella placeringstillgångar		6 293	6 121
Summa placeringstillgångar		6 293	6 121
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		13	17
Övriga fordringar	16	47	47
Summa fordringar		60	64
Andra tillgångar			
Kassa och bank		283	353
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	17	23
SUMMA TILLGÅNGAR		6 653	6 561

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2017	2016
Eget kapital	24		
Aktiekapital		1	1
Konsolideringsfond		947	797
Årets resultat		-19	150
Summa eget kapital		929	948
Obeskattade reserver	9		
Säkerhetsreserv		3 385	3 385
Periodiseringsfond		-	-
Summa obeskattade reserver		3 385	3 385
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	19	1 570	1 520
Avsättning för oreglerade skador	18	243	253
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 813	1 773
Andra avsättningar			
Avsättning för skatter	20	76	3
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	21	10	12
Derivat	12,14,22	19	51
Skulder till kreditinstitut	23	333	297
Övriga skulder	24	88	85
Summa skulder		450	445
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		0	7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 653	6 561

KASSAFLÖDESANALYS
mnkr

	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Premiebetalningar	514	491
Skadeutbetalningar	-779	-861
Utbetalningar för driftkostnader	24	51
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-9	0
Investeringar/försäljningar i:		
Aktier och andelar	54	246
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-84	39
Derivat	86	-54
Övriga finansiella placeringstillgångar	150	183
Utlåning till kreditinstitut	-91	-206
Erhållna utdelningar	79	87
Erhållna räntor	61	73
Betalda räntor	-24	-18
Betald inkomstskatt	-47	-47
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	-66	-16
ÅRETS KASSAFLÖDE	-66	-16
Kassa och bank vid årets början	353	368
Valutakursdifferens i kassa och bank	-4	1
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	283	353

AFA Livförsäkring har ej investerat i materiella eller immateriella anläggningstillgångar under 2017 och 2016 och redovisar därför inget kassaflöde från investeringsverksamheten.

	Aktiekapital	Konsolideringsfond	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Ingående balans 1 januari 2016	0,5	-531	126	-405
Föregående års vinstdisposition		126	-126	-
Totalresultat för perioden			269	269
Utgående balans 31 december 2016	0,5	-405	269	-136
Ingående balans 1 januari 2017	0,5	-405	269	-136
Föregående års vinstdisposition		269	-269	-
Totalresultat för perioden			386	386
Utgående balans 31 december 2017	0,5	-136	386	250
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
TGL				
Ingående balans 1 januari 2016	0,5	1 216	-147	1 070
Föregående års vinstdisposition		-147	147	-
Totalresultat för perioden			-98	-98
Utgående balans 31 december 2016	0,5	1 069	-98	972
Ingående balans 1 januari 2017	0,5	1069	-98	972
Föregående års vinstdisposition		-98	98	-
Totalresultat för perioden			-389	-389
Utgående balans 31 december 2017	0,5	971	-389	583
Familjeskyddsförsäkringen				
Ingående balans 1 januari 2016		129	4	133
Föregående års vinstdisposition		4	-4	-
Totalresultat för perioden			-21	-21
Utgående balans 31 december 2016		133	-21	112
Ingående balans 1 januari 2017		133	-21	112
Föregående års vinstdisposition		-21	21	-
Totalresultat för perioden			-16	-16
Utgående balans 31 december 2017		112	-16	96
AFA LIVFÖRSÄKRING TOTALT				
Ingående balans 1 januari 2016	1	814	-17	798
Föregående års vinstdisposition		-17	17	-
Totalresultat för perioden			150	150
Utgående balans 31 december 2016	1	797	150	948
Ingående balans 1 januari 2017	1	797	150	948
Föregående års vinstdisposition		150	-150	-
Totalresultat för perioden			-19	-19
Utgående balans 31 december 2017	1	947	-19	929

Ägare och antal aktier:

Landsorganisationen i Sverige (LO)
Svenskt Näringsliv

5 (5) aktier à nom. 100 000 kronor
5 (5) aktier à nom. 100 000 kronor

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 10 april 2018 och kommer att föreläggas bolagsstämman den 30 maj 2018 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

AFA Livförsäkring tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning svensk lagstiftning på redovisningsområdet tillåter detta.

Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetodik har tillämpats som i den senaste årsredovisningen.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

International Accounting Standards Board (IASB) har givit ut nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft. Vissa av dessa standarder är godkända inom EU medan andra ännu inte har godkänts för tillämpning. Nedan återfinns de nya och ändrade standarder och tolkningar som getts ut av IASB men som ännu ej har trätt i kraft. Dessa har ännu inte tillämpats av företaget.

IFRS 9 – Finansiella instrument kommer att ersätta befintliga regler om redovisning, värdering, nedskrivning och säkringsredovisning. IFRS 9 är principdrivet jämfört med IAS 39 som är regelbaserat och innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas. Avgörande för klassificeringen, i vilken värderingskategori en finansiell tillgång hänförs sig till grundar sig på företagets affärsmodell. Bedömningen avseende affärsmodell ska också ta hänsyn till hur de finansiella instrumenten förvaltas och hur resultatet av hanteringen följs upp. Enligt IFRS 9 ska alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde med värdeförändringar i resultaträkningen vara föremål för nedskrivnings-

prövning utifrån förväntade kreditförluster under instrumentets hela löptid till skillnad från IAS 39 som baseras på den faktiska kreditförlusten. Standarden är beslutad och börjar gälla räkenskapsår som börjar 1 januari 2018. En analys av att införa IFRS 9 har gjorts och bedömningen är att standarden inte kommer att innebära några väsentliga förändringar för AFA Livförsäkring, eftersom företaget redan idag värderar de flesta finansiella instrument till verkligt värde med förändringar över resultaträkningen och eftersom det inte tillämpar säkringsredovisning.

Standarden IFRS 15 – Intäkter kommer att ersätta befintliga regler för intäktsredovisning med en enda standard som godkänts av EU för tillämpning. AFA Livförsäkrings bedömning är att redovisningen av intäkterna ifrån huvudverksamheten – premier i försäkringsrörelsen – inte kommer att påverkas, men inga slutliga bedömningar har gjorts av hur redovisningen av övriga intäkter kommer att påverkas. Dock förväntas standarden inte få någon väsentlig påverkan på AFA Livförsäkrings finansiella rapporter.

En ny standard om redovisning av leasingavtal (IFRS 16) har publicerats under 2016 och förväntas godkännas av EU för förstagångstillämpning av från och med 1 januari 2019. Standarden bedöms dock inte få någon väsentlig effekt på AFA Livförsäkrings finansiella rapporter när den träder i kraft, eftersom företaget inte har tecknat några väsentliga leasingavtal i egenskap av leasetagare.

Utvecklingen av den internationella redovisningsstandardens IFRS 17 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Slutlig standard presenterades i maj 2017. Standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt samt att öka jämförbarhet mellan företag genom krav på presentation och upplysningar. Koncernen analyserar för närvarande effekterna för AFA Försäkring.

Slutligen har en rad mindre, specifika ändringar beslutats i enskilda IFRS-standarder, men inga av dessa har bedömts beröra AFA Livförsäkring.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden med undantaget för placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som redovisas enligt vedertagna aktuariella metoder och betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär en betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga AFA Livförsäkrings försäkringsprodukter innebär att företaget övertar en betydande risk för försäkringstagarna

genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmåns-tagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Företagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter och Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

PLACERINGSTILLGÅNGAR

I resultaträkningen sker en uppdelning av resultatet i en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. En resultatanalys för livförsäkringsrörelsen redovisar ytterligare detaljer för försäkringarna inom livförsäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen redovisas i det tekniska resultatet för såväl skadeförsäkringsrörelsen som livförsäkringsrörelsen.

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

PREMIEINTÄKTER/PREMIEINKOMSTER

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjänandet med avdrag för konstaterade och befarade kundförluster.

För TGL-produkten är premieinkomsten även reducerad för beräknad premieskatt.

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD TILL FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av denna avkastning kan betraktas som hänförlig från inbetalda premier som förvalts av placeringsverksamheten för försäkringsrörelsens räkning. Av denna anledning allokeras en del av avkastningen till det tekniska resultatet.

Vid beräkningen av den kapitalavkastning som är hänförlig till det tekniska resultatet används försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar medelavkastningen per år på 3-månaders statsskuldväxlar.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oreglerade skador. Utbetalda försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

FÖRÄNDRING AV LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

Posten avser årets förändring av livförsäkringsavsättning.

DRIFTKOSTNADER

Resultaträkningens tekniska resultatets redovisade driftkostnader för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastning ingår driftkostnader för kapitalförvaltningen.

Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader. De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Företagets anställda är tillika anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

PENSIONS-KOSTNADER

I företaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. AFA Sjukförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direktpension som säkerställs via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala, vilket medför att den anställde bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Avgifterna till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i årets resultat under den period som intjänandet sker.

Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställda garanteras en viss pension i förhållande till lönen samt att företaget i allt väsentligt bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med förenklingsregeln i RFR 2 och beräknas enligt trygghandelagen samt PRI:s och Konsumentkooperationens grunder.

Kostnaderna för de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

LEASING

Leasingkontrakt kan kategoriseras som antingen finansiella eller operationella avtal. Leasingavtal som innebär att en väsentlig del av riskerna och fördelarna förknippade med ägandet kvarstår hos leasegivaren klassificeras som operationella. Företaget har endast tecknat operationella leasingavtal. Leasingavgifter för tecknade operationella avtal kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

I posten Övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT

Kapitalförvaltningens resultat består av Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster samt realisationsvinster avseende placeringstillgångar.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter, valutakursvinster och realisationsvinster

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån.

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkter eller räntekostnaden över relevant period.

Valutakursvinster samt realisationsvinster redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för kapitalförvaltningen, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster samt realisationsförluster avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

INKOMSTSKATT OCH AVKASTNINGSSKATT

AFA Livförsäkringsaktiebolag är skattepliktigt för inkomstskatt på sin verksamhet inom tjänstegrupplivförsäkringen. Företagets skatt för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Verksamheten inom familjeskyddsförsäkringen är avkastnings- skattepliktig. Underlag för beräkningen av avkastningsskatt utgörs av verksamhetens nettotillgångar vid årets ingång.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med Övriga finansiella placeringstillgångar avses återköpsttransaktioner.

Samtliga andra finansiella placeringstillgångar (förutom Utlåning till kreditinstitut) samt finansiella skulder som är derivat och återköpsttransaktioner har bedömts tillhöra kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Aktier och andelar samt obligationer och andra värdepapper klassificeras till kategorin genom identifiering vid första redovisningstillfället. Derivat tillhör kategorin genom att de per definition anses tillhöra kategorin finansiella instrument som innehas för handel.

Klassificeringen baseras på att AFA Livförsäkring förvaltar och att resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från

verkligt värde. Tillgångar och skulder omvärderas löpande samt på balansdagen till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata alternativt icke-observerbara marknadsdata.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsdagsredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas som övriga fordringar eller övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsdagen och vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar i kategorin verkligt värde över resultaträkningen fastställs exklusive eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader för dessa instrument.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 11. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Värderingsteknik för obligationer och andra räntebärande värdepapper beskrivs i not 11. Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 11.

Återköpstransaktioner

Återköpstransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: Återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Såld obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som skuld under posten Övriga skulder. Den sålda obligationen anges i not 12.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella placeringstillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För företaget inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier som företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överlåts till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper anges i not 13. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. AFA Livförsäkrings värdepapperslån hanteras av företagets depåbank.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster kategoriseras som lånefordringar och kundfordringar vilket innebär värdering till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringars förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering. Avdrag görs för fordringar som bedömts som osäkra. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder samt upplupna räntekostnader. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde. Övriga finansiella skuldernas förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

KASSA OCH BANK

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas i balansräkningen under Andra tillgångar. Kassa och bank ingår i kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

EGET KAPITAL

Enligt ÅRFL är hela det egna kapitalet i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst, som är fallet med AFA Livförsäkring, bundet eget kapital.

OBESKATTADE RESERVER

AFA Livförsäkring har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i skadeförsäkringsrörelsen.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oregerade skador samt livförsäkringsavsättning.

Avsättning för oregerade skador

Avsättning för oregerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall. Avsättning för oregerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna baseras på statistiska metoder i kombination med bedömningar av antalet okända skador samt antagande om driftkostnader.

Värderingsprincipen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster. Avsättning för oregerade skador diskonteras ej. Den korta durationen i denna avsättning gör att en diskontering endast får marginell påverkan på avsättningen.

Avsättning för oregerade skador i skadeförsäkringsrörelsen är belastad med särskild löneskatt.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet för framtida utbetalningar på grund av inträffade försäkringsfall.

Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är en avsättning för efterskydd vid sjukfall medan livförsäkringsavsättningen för familjeskyddsförsäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall.

Beräkningarna baseras dels på statistiska metoder, dels antaganden om räntenivå och andra riskmått samt antagande om driftkostnader.

Värderingsprincipen för livförsäkringsavsättningen baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att dessa schablonmässiga säkerhetspåslag förväntas generera framtida avvecklingsvinster.

Livförsäkringsavsättning är diskonterad för tjänstegrupplivförsäkringen, medan familjeskyddsförsäkringen ej diskonteras.

Livförsäkringsrörelsen

Livförsäkringsrörelsen består av tjänstegrupplivförsäkringen samt familjeskyddsförsäkringen.

Metodbeskrivning

Livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen är beräknad med hänsyn till dödlighet och tillfrisknande. Avsättningen för oregerade skador är beräknad med triangelschemametodik i kombination med bedömning av antal okända dödsfall.

Antaganden

Avsättningens storlek påverkas av ett antal antaganden och faktorer. De viktigaste antagandena i livförsäkringsrörelsen är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Bedömning av antal okända skador
- Sannolikhet för tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå

Inflation och diskonteringsränta

För livförsäkringsrörelsen finns inte någon garanterad värdesäkring. Ersättningen kan dock, efter beslut, värdesäkras då överskott uppstår. Livförsäkringsavsättning för tjänstegrupplivförsäkringen diskonteras därför med ett nominellt ränteantagande enligt av Finansinspektionen upprättade riktlinjer. Familjeskyddsförsäkringen har dock lämnats odiskonterad eftersom den genomsnittliga durationen i försäkringen gör att en diskontering endast får marginell påverkan på avsättningen.

Bedömning av antal okända skador

Antalet okända skador kan variera från år till år. Orsaken till detta kan vara slumpmässig variation eller ändrade rutiner för

skadereglering. Beräkningen av antal okända försäkringsfall görs därför med en statistisk metod i kombination med information från bland annat skaderegleringen och skadedata från AFA Sjukförsäkring.

Sannolikhet för tillfrisknande

Beräkningen av avsättningar för tjänstegrupplivförsäkringens livförsäkringsavsättning innehåller antagande om sannolikheten att tillfriskna. I dagsläget är den satt till noll för sjukfall under sjukersättningstid då antalet som tillfrisknar bedöms som liten. Detta ger ett försiktigt antagande av tillfrisknandet.

Dödlighet

Livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen beräknas med antagande om dödlighet. Dödligheten är skattad på historiska data på sjukersättningsfall i AFA Sjukförsäkring.

Ersättningsnivå

Storleken på ersättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är beroende av hur många förmånstagare det finns till den avlidna. Det finns ingen övre gräns för hur mycket en enskild skada får kosta. Vid beräkning av livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen görs en skattning av ersättningsnivån per ålder baserat på mönstret i historiska ersättningar.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen består av avgångsbidragsförsäkringen.

Metodbeskrivning

Avsättningen för oreglerade skador är beräknad med triangelschemametodik kombinerat med bedömning av antal okända skador.

Antaganden

Det viktigaste antagandet i skadeförsäkringsrörelsen är:

- Bedömning av antal okända skador

Bedömning av antal okända skador

Avsättningarna i avgångsbidragsförsäkringen består helt av avsättning för okända skador. Antalet skador kan påverkas stort av konjunktursvängningar men också av enskilda händelser, till exempel nedläggning av en stor fabrik. Det är svårt att fånga upp sådan påverkan på skadekostnaden med enbart statistiska metoder. Vid beräkning av avsättningen används därför en statistisk metod i kombination med extern information om till exempel konjunkturläge, arbetslöshet och antal varsel.

AVSÄTTNINGAR FÖR SKATTER

Uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskott redovisas i balansräkningen i den utsträckning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjuten skatteskulden hänför sig till realiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 22 procent.

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till AFA Livförsäkrings verksamhet.

AFA Livförsäkring tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling med externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Företaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

REDOVISADE POSTER

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placeringstillgångar, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genereras i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas företagets Kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Korta placeringar (med en löptid på mindre än 3 månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna och livförsäkringsavsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk

för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna och livförsäkringsavsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. Se vidare i avsnittet Placeringstillgångar.

Not 2. Risker och riskhantering

Riskhanteringens mål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsmål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskexponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot företagets uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att företagets mål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi. AFA Livförsäkrings risker delas in i finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

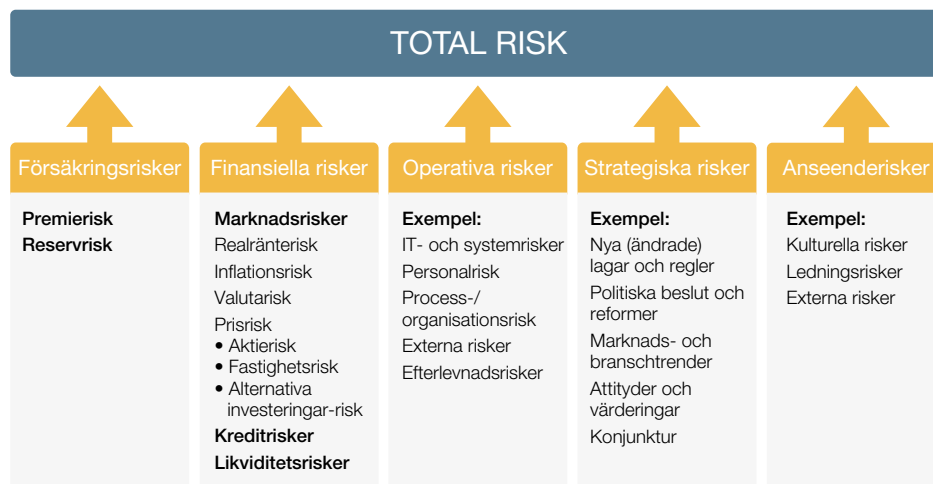
Riskhantering

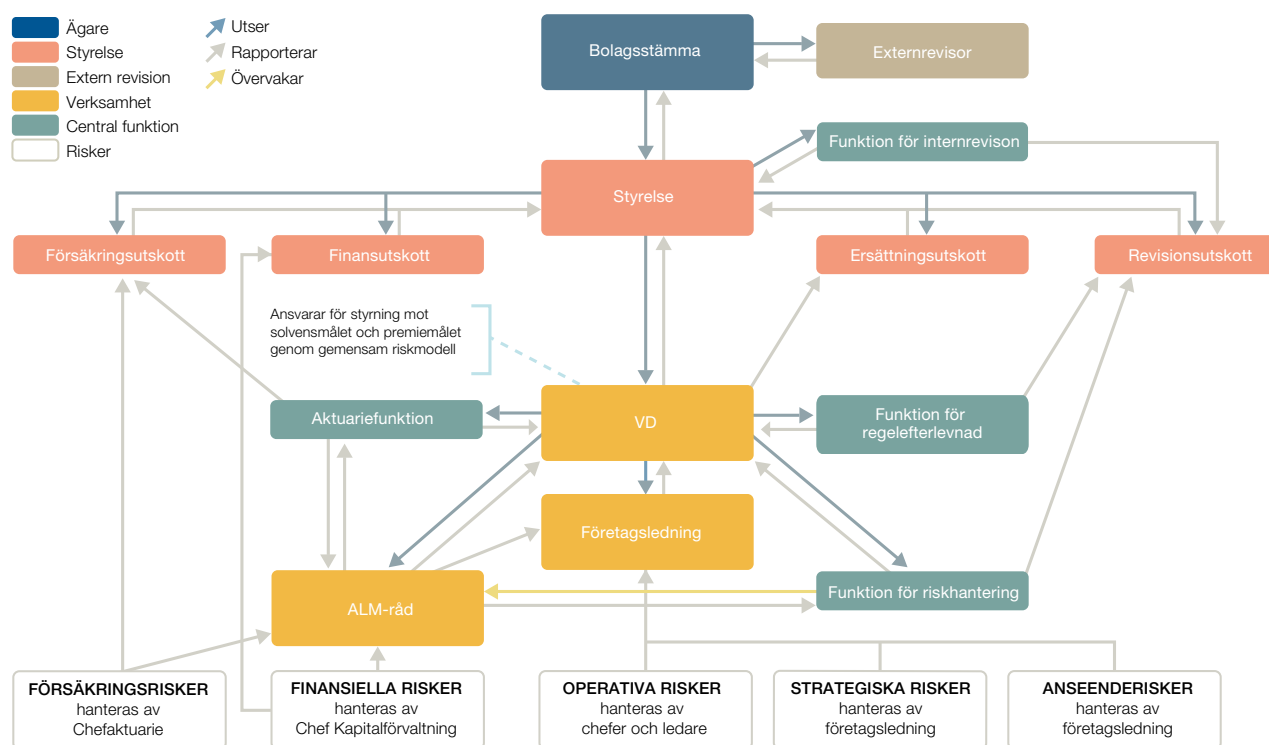
Riskhanteringen består av tre steg: Styrning, löpande hantering samt rapportering av risker. I nedanstående figur visas hur AFA Livförsäkring utformat den del av bolagsstyrningen som består av hur AFA Livförsäkring identifierar, värderar och beslutar om hantering av risker.

Inom AFA Livförsäkring är det bolagsstämman som utser styrelsen. Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige utser vardera en styrelseledamot att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. Bolagsstämman utser också externrevisor som har till uppgift att granska försäkringsföretagets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av försäkringsföretaget.

Styrelsen fattar beslut om det samlade risktagandet i försäkringsföretagen. Styrelsen har inrättat fyra utskott – Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet – för att bereda frågor inför styrelsebeslut. Finansutskottet bereder frågor som rör finansiella risker. Försäkringsutskottet bereder frågor som rör försäkringsrisker. Vid vissa specifika frågeställningar såsom premiesättning och egen risk- och solvensbedömning (ORSA) samordnas mötena mellan Finansutskottet och Försäkringsutskottet. Revisionsutskottet bereder ärenden till styrelsen i frågor gällande bland annat operativa risker, finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer. Ersättningsutskottet bereder ersättningsfrågor och fungerar som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

Det löpande riskhanteringsarbetet leds av företagets verkställande direktör (VD). För att bistå med styrningen av verksamhetens finansiella risker och försäkringsrisker utser VD ett ALM-råd

(Asset Liability Management) med representanter från Enhet Kapitalförvaltning, Enhet Aktuarie, Enhet Ekonomi och Funktionen för riskhantering. VD utser även en särskild krisledning.

Ansvaret för hanteringen av de operativa riskerna i verksamheten har delegerats från VD till verksamhetens chefer och ledare (riskägarna) enligt principer i riktlinjer för delegering och attest. Vidare har alla anställda ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur. Detta gäller även för utlagd verksamhet till externa leverantörer.

Enhet Kapitalförvaltning har ansvar för hantering och kontroll av AFA Livförsäkrings finansiella risker i enlighet med fastställda placeringsriktlinjer samt rapporterar till styrelsens Finansutskott respektive företagsledningens ALM-råd.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering och kontroll av AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen samt rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd.

Enhet Aktuarie har ansvar för hantering av AFA Livförsäkrings försäkringsrisker i enlighet med fastställda aktuariella reglementen. Riskerna kontrolleras av chefen för Enhet Aktuarie tillika aktuariefunktionen som rapporterar till styrelsens Försäkringsutskott och till företagsledningens ALM-råd.

Verksamhetens chefer och ledare ansvarar för hantering och kontroll av operativa risker i enlighet med av styrelsen fastställda

riktlinjer för operativ riskhantering. Den företagsövergripande risksamordnaren utses av verkställande direktören och ska analysera företagets riskexponering för operativa risker, strategiska risker och anseenderisker, baserat på risker, oönskade händelser och åtgärdsplaner från riskägare.

Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till den verkställande direktören och till chef för riskfunktionen.

VD ansvarar för hantering och kontroll av AFA Livförsäkrings strategiska risker och anseenderisker.

Kapitalkrav och kapitalbas enligt Solvens II

Företag kan välja att beräkna sitt solvenskapitalkrav (SCR) med en förutbestämd standardformel, eller ansöka om att få använda en intern modell. AFA Livförsäkring använder standardformeln. Vidare kräver Solvens II att företagen ska ha en kvalitetsindelad kapitalbas som minst ska uppgå till SCR. AFA Livförsäkring uppfyller kapitalkraven under 2017.

Kapitalkrav och kapitalbas	2017	2016
SCR	1 608	1 430
Kapitalbas	4 509	4 522
MCR	402	358

KÄNSLIGHETSANALYS – EFFEKT PÅ TILLGÄNGLIGT KAPITAL

De effekter på tillgängligt kapital som anges nedan avser effekter som uppkommer till följd av givna förändringar av respektive parameter och ska inte ses som AFA Livförsäkrings bedömning av sannolika utfall. Känslighetsanalysen ger underlag för egna bedömningar av AFA Livförsäkrings påverkan på tillgängligt kapital vid förändringar i relevanta parametrar. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring	Vid ökning	Vid minskning
<i>Skadeförsäkringsrörelsen:</i>			
Okända skador (skillnad mellan utfall och antaget antal)	10 procent	-10	10
<i>Livförsäkringsrörelsen:</i>			
Dödlighet (sannolikhet att avlida)	10 procent	-110	110
Ersättningsnivå	10 procent	-140	140
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-40	40
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	10	-20
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-100	100
Aktiers marknadsvärde	10 procent	300	-300

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt ett angivande av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för realränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

FÖRSÄKRINGSRISKER**Premierisk**Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänat premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Företaget har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänad premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Det bakomliggande skälet är att avtalen är ettåriga kalenderårsvis med en löpande premiebetalning under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företaget har därför ingen premierisk.

Riskexponering

Företaget exponeras inte för premierisk.

ReservriskDefinition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservriskAvgångsbidrag (AGB)

AGB betalar ut ett engångsbelopp då anställningstiden upphör om arbetstagaren har fyllt 40 år. Beloppets storlek bestäms av ålder vid friställningen samt arbetsgraden. Reservrisken uppkommer främst från variationer i skadefrekvensen av antalet friställningar. Beroende på konjunkturläget och strukturella förändringar kan skadefrekvensen variera mycket mellan olika år. För tidigare friställningsår är dock i princip samtliga skadeärenden kända vilket gör att det i princip inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av antalet okända skador. Reservrisken är främst i bedömningen av antalet okända skador för det senaste friställningsåret. Likaså är medelkostnaden relativt fort säker eftersom det är engångsutbetalningar.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

För TGL är följande reservrisker av betydelse:

- Tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå
- Bedömning av inträffade men för företaget okända skador (IBNR)

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att tillfriskna. Reservrisken är därmed att tillfrisknandet är lägre än beräknat för dem som är sjuka. Tillfrisknandemönstret kan ändras av olika orsaker, till exempel nya rutiner för bedömning av sjukfall hos Försäkringskassan.

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att dö. En reservrisk är därmed att dödligheten är högre än beräknat för dem som är sjuka.

Den genomsnittliga ersättningsnivån i TGL är, uttryckt i antal prisbasbelopp, relativt stabil mellan olika dödsår. Beräkningen av avsättningen för okända men inträffade dödsfall baseras på medelersättning på kända skador och den kan därför göras med relativt god precision. Osäkerheten ligger främst i bedömningen av ersättningsnivåerna för avsättning för TGL livförsäkringsavsättning. Reservrisken är därmed att den historiska ersättningsnivån inte motsvarar den framtida genom att tidpunkten från insjuknandet kan vara många år.

Antalet avlidna är relativt stabilt mellan olika år vilket medför att det är liten risk i bedömningen av antalet okända dödsfall. Reservrisken i bedömningen av okända skador är främst svårigheten att bedöma antalet okända sjukfall i beräkningen av TGL livförsäkringsavsättning vilket hanteras genom att tidigt analysera inkomna sjukpenningfall kombinerat med omvärldsbevakning av socialförsäkringslagstiftningen och Försäkringskassans tolkning av denna.

Familjeskyddsförsäkring (FSK)

Reservrisken för familjeskyddsförsäkringen uppkommer vid bedömningen av antalet okända skador. Eftersom dödsfallen snabbt blir kända är risken liten och ligger i princip enbart i bedömningen av senaste årets uppskattning av antalet skadefall.

Risikexponering

Avgångsbidrag (AGB)

Reservrisken som uppkommer från variationer i skadefrekvensen tas i AGB om hand genom att beakta detta i samband med beräkningen av skadekostnaden och därmed i premiesättningen. För att reducera risken i bedömningen av antalet friställningar för det senaste friställningsåret beaktas omvärldsinformation som varsel från Arbetsmarknadsstyrelsen och branschmässigt beskrivna konjunkturbarometrar från SCB.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Reservrisken som uppkommer från variationer i tillfrisknande, dödlighet, ersättningsnivåer samt skadefrekvens tas i TGL om hand genom att beakta detta i samband med beräkningen av skadekostnaden och därmed i premiesättningen. Variationen begränsas dock av att TGL omfattar större delen av de privatanställda arbetarna i Sverige. Detta gör att det finns ett stort inslag av riskutjämning som gör att isolerade variationer inom till exempel ett yrke inte får någon större effekt på totalkostnaden. Det finns alltså ett stort inslag av riskdiversifiering inom försäkringen. Fokus i riskhanteringen ligger därför på att prognostisera framtida trender som kan påverka ovan nämnda parametrar.

Familjeskyddsförsäkring (FSK)

Reservrisken som uppkommer av variationer i skadefrekvensen tas i familjeskyddsförsäkringen om hand genom att detta beaktas vid beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen.

Finansiella risker

AFA Livförsäkrings strategiska finansiella risktagande uttrycks i dess normalportfölj.

Normalportföljen består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuldtiltväxten som kan möjliggöra

en låg och stabil premie (aktier). Vanligtvis är fördelningen mellan dem stabil mellan åren.

Vid låg fondering ger Solvens II litet utrymme för risktagande och andelen skuldmatchande tillgångar i portföljen, statsobligationer, måste då ökas.

Det strategiska finansiella risktagandet har inte förändrats under 2017.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisk avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, inflation och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelser) med avseende på eget kapital.

Företaget beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Brutto risken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget skulle vara exponerad för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Netto risken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget är exponerad för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företaget har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker.

Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjliggöra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifierings-

NOTUPPLYSNINGAR

effekter inom tillgångsslaget. Vid beräkning av nettorisken tas hänsyn även till diversifieringseffekter mellan tillgångsslagen.

Riskexponering balansräkning

VaR, mnkr	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen	
	2017	2016	2017	2016
Ränterisk	30	44	24	4
Aktierisk	223	246	88	122
Valutarisk	65	80	29	50
Diversifieringseffekt mellan tillgångsslagen	-81	-122	-57	-75
Summa risk, netto	237	248	84	101

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet av de räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränteriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Realränteriskexponeringen netto för skadeförsäkringsrörelsen var 35 miljoner kronor (0). För livförsäkringsrörelsen var den 19 miljoner kronor (44).

Inflationsrisk

Definition

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsriskexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala räntebärande placeringar på tillgångssi-

dan. Inflationsriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Inflationsriskexponeringen netto för skadeförsäkringsrörelsen var 9 miljoner kronor (9). För livförsäkringsrörelsen var den 24 miljoner kronor (34).

Valutarisk

Definition

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutariskexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan aktieportföljen valutasäkras till viss del.

Riskexponering, mnkr

Skadeförsäkringsrörelsen

Valuta	2017		2016	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	302	51	389	69
EUR	119	9	81	7
GBP	59	10	51	8
CHF	35	6	31	5
DKK	9	1	6	1
NOK	4	1	2	0
JPY	0	0	0	0
Totalt	528	78	560	91

Livförsäkringsrörelsen

Valuta	2017		2016	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	141	24	250	45
EUR	48	4	36	3
GBP	24	4	25	4
CHF	13	2	15	2
DKK	4	0	3	0
NOK	2	0	1	0
JPY	0	0	0	0
Totalt	232	34	330	54

Prisrisk – AktieriskDefinition

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Riskexponering, mnkr

	2017		2016	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Skadeförsäkringsrörelsen	2 179	223	1 900	246
Livförsäkringsrörelsen	858	88	943	122

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

	2017		2016	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	1 356	188	1 309	201
Nordamerika	922	90	874	107
Europa exkl. Sverige	354	49	309	46
Japan	132	30	123	35
Övrigt	274	54	229	54
Summa	3 037	411	2 843	443

KreditriskDefinition

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företaget. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms som försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. Kreditrisken följs löpande upp gentemot olika emittenters och värdepappers rating. I handel med OTC-derivat och återköpsttransaktioner regleras kreditrisken med standardavtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhållits.

Riskexponering, mnkr

Kreditkvalitet avseende obligationer och andra räntebärande värdepapper

Rating	2017		2016	
	Exponering	%	Exponering	%
AAA	1 420	51	1 721	62
AA	202	7	232	8
A	254	9	150	6
BBB	151	6	136	5
BB	8	0	8	0
Värdepapper utan rating ¹⁾	755	27	541	19
Summa	2 790	100	2 788	100

¹⁾ Av detta belopp utgörs 64 procent (75) av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	AFA Livförsäkring 2017	
	Exponering	%
Svenska staten	764	12
Amerikanska staten	496	8
Nordea	352	5
Swedbank	289	4
Svenska Handelsbanken	235	4
SEB	156	2
Deutsche Bank	139	2
iShares Japan Index Fund	129	2
Volvo	118	2
Investor	110	2
Summa	2 788	43

Riskexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	2017	2016
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	9,3	9,6
Därav reserverade i bokslutet	-1,8	-1,8
Summa	7,5	7,8

LikviditetsriskDefinition

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

NOTUPPLYSNINGAR

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslivviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshanteringen och har en väldigt kort tidshorison. Företaget följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshanteringen på lång sikt och karaktäriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostruktur beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företaget innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och räntekänsliga derivat vilka betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier, som kan användas för att täcka AFA Livförsäkrings åtaganden.

Riskexponering, mnkr

Skadeförsäkringsrörelsen

Kassaflöde försäkringstekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning Duration 0,6 år	-119,2	-6,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall Duration 2,3 år	441,0	794,0	62,0	14,0	28,0
Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Totalt	318,8	788,0	62,0	14,0	28,0

Livförsäkringsrörelsen

Kassaflöde försäkringstekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning Duration 5,7 år	-433,8	-605,5	-364,8	-183,7	-153,1
Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall Duration 4,0 år	295,0	744,0	199,0	113,0	22,0
Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Totalt	-141,8	138,5	-165,8	-70,7	-131,1

OPERATIVA RISKER

Definition

Med operativa riskers avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framför allt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar AFA Livförsäkring gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras, värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras och analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har AFA Livförsäkring utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Riskexponering

AFA Livförsäkrings exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom påverkan av lagar och regler. Av interna faktorer är det hanteringen av informationssäkerhet som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

STRATEGISKA RISKER

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker. Strategin för att begränsa exponeringen mot strategisk risk är bland annat att utföra omvärldsbevakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar. Hanteringen och uppföljningen underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån företagets riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som samhälleliga förändringar, regelverksförändringar och utveckling inom försäkringsbranschen samt hanteringen av AFA Sjukförsäkrings strategiska kapital i form av skadedatasen medför ökad exponering mot strategiska risker.

ANSEENDERISKER

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper (försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker).

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Riskstrategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerade kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera företagets risker ur ett anseendeperspektiv. Företaget har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståeligt.

Riskexponering

Exponering mot anseenderisker beror av hur väl företaget hanterat inträffade oönskade händelser inom övriga risktyper.

Not 3. Premieintäkter/premieinkomst

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Inbetalda och tillgodoförda premier	526	503	1	5	30	32	31	37	557	540
Avdrag för premieskatt	-	-	0	0	-	-	0	0	0	0
Summa	526	503	1	5	30	32	31	37	557	540

Not 4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

	2017
Medelavkastning per år på 3-månaders statsskuldväxlar	-0,70 %
Försäkringstekniska avsättningar i genomsnitt under året	119
Överförd kapitalavkastning	-1

Not 5. Försäkringsersättningar

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>Utbetalda skadeersättningar</i>	350	431	374	380	32	32	406	412	756	843
<i>Driftkostnader för skadereglering, enligt not 6</i>	14	10	6	4	1	2	7	6	21	16
Utbetalda försäkringsersättningar	364	441	380	384	33	34	413	418	777	859
Förändring i avsättning för oreglerade skador	13	3	-21	-25	-1	0	-22	-25	-9	-22
Summa	377	444	359	359	32	34	391	393	768	837

Avvecklingsvinsten i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador för skadeförsäkringsrörelsen uppgick till 38 miljoner kronor (24).

Avvecklingsvinsten i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador för livförsäkringsrörelsen, tjänstegrupplivförsäkringen uppgick till 28 miljoner kronor (42).

Avvecklingsförlusten i livförsäkringsrörelsen, familjeskydds-försäkringen på 0 miljoner kronor (förlust 4) har uppkommit på grund av storskador.

Not 6. Driftkostnader

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Administration	23	26	30	30	2	2	32	32	55	58
Skadereglering, enligt not 5	14	10	6	4	1	2	7	6	21	16
Kapitalförvaltning, enligt not 7	3	4	3	4	0	0	3	4	6	8
Summa	40	40	39	38	3	4	42	42	82	82
Specifikation av driftkostnader										
Personalkostnader	20	15	13	12	1	1	14	13	34	28
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	9	12	8	9	1	1	9	10	18	22
Lokalkostnader	3	3	2	2	0	0	2	2	5	5
Kostnader för informationsmedel	2	2	11	11	-	-	11	11	13	13
Avskrivningar	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Externt fakturerade administrativa tjänster	-5	-4	-3	-3	0	0	-3	-3	-8	-7
Övrigt	11	11	8	7	1	2	9	10	19	21
Summa	40	40	39	38	3	4	42	42	82	82

I Administration ingår kostnader för GDPR (Dataskyddsförordningen) med 2 miljoner kronor.

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrationsuppdrag.

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående driftkostnader redovisas inklusive ingående mervärdesskatt.

Not 7. Kapitalavkastning

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Kapitalavkastning, intäkter						
Erhållna utdelningar	54	55	25	31	79	86
Ränteintäkter						
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	11	13	18	21	29	34
<i>Övriga ränteintäkter</i>	2	1	2	1	4	2
Summa ränteintäkter	13	14	20	22	33	36
Valutakursvinster, netto	-	46	-	33	0	79
Realisationsvinster, netto						
<i>Aktier och andelar</i>	101	92	106	80	207	172
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	6	12	17	64	23	76
Summa realisationsvinster, netto	107	104	123	144	230	248
Summa kapitalavkastning, intäkter	174	219	168	230	342	449
Orealiserade vinster på placeringstillgångar						
Aktier och andelar	123	66	-	3	123	69
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-	-	-
Derivat	26	-	17	-	43	-
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	149	66	17	3	166	69
Kapitalavkastning, kostnader						
Kapitalförvaltningskostnader, enligt not 6	-3	-4	-3	-4	-6	-8
Räntekostnader	-17	-10	-8	-7	-25	-17
Övriga finansiella kostnader	-4	-4	-2	-2	-6	-6
Valutakursförluster, netto	-35	-	-28	-	-63	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	-59	-18	-41	-13	-100	-31
Orealiserade förluster på placeringstillgångar						
Aktier och andelar	-	-	-2	-	-2	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-4	-	-17	-2	-21	-2
Derivat	-	-31	-	-22	-	-53
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-4	-31	-19	-24	-23	-55
Summa	260	236	125	196	385	432

Totalavkastnings- tabell för place- ringar	Marknadsvärden				Total- avkastning, %	
	2017	%	2016	%	2017	2016
Räntebärande nominellt	2 392	40	2 289	39	0,5	1,6
Räntebärande realt	602	10	710	12	1,2	8,5
Aktier	3 042	50	2 848	49	11,1	12,4
Valuta	-	-	-	-	2,9	-0,1
Allokeringsportfölj	1		2	0	0	0
Summa	6 037	100	5 849	100	6,6	7,9

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Kapitalförvaltningens driftkostnader, 6 miljoner kronor (8), inkluderar ej i totalavkastningstabellen. En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot resultaträkning	2017	2016
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	390	440
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-5	-8
Värderingsskillnader	0	0
Övrigt	0	0
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	385	432

¹⁾ Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen visas endast i procent.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot balansräkning	2017	2016
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	6 037	5 849
Tillgångar som inte klassificeras som placerings- tillgångar	264	357
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	352	355
Värderingsskillnader	0	0
Övrigt	0	0
Summa tillgångar enligt balansräkning	6 653	6 561

Avkastning under år 2017

Bidragsanalys år 2017, %	Normal- portfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltnings- bidrag
Räntebärande nominellt	39,6	-0,1	0,5	0,2
Räntebärande realt	10,0	1,0	1,2	0,0
Aktier	50,4	10,9	11,1	0,1
Valuta	-	3,0	2,9	0,0
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100,0	6,2	6,6	0,4

Avkastningen för AFA Livförsäkring uppgick under året till 6,6 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar uppgick till 0,4 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 60 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 27 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,5 procent, vilket var cirka 0,6 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en duration på cirka 6,4. Innehavet gav en avkastning på 1,2 procent, vilket var 0,2 procentenheter mer än index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex utgörs av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på 11,1 procent vilket var 0,2 procentenheter mer än indexavkastningen.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till 2,9 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering i tillgångsslagen räntebärande samt alternativa investeringar. I valuta ingår även avkastning från instrument avsedda för valutasäkring av aktieportföljen.

Den taktiska allokeringen bidrog till totalavkastningen med 0,1 procentenheter.

Årsavkastning, rullande 36 mån, %	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	0,6	0,9	0,3	0,2
Räntebärande realt	3,3	3,5	0,2	0,1
Aktier	9,7	9,1	-0,5	0,7
Valuta	1,0	1,0	0,0	0,0
Taktisk allokering	5,7	5,8	0,1	0,2
Totalt	5,7	5,7	0,0	0,4

Not 8. Förändring i livförsäkringsavsättning

	TGL		Familjeskydds- försäkringen		Livförsäkrings- rörelsen totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Årets förändring	37	-21	13	21	50	0

Ökningen i tjänstegrupplivförsäkringen beror på en uppdaterad metodik. Ökningen i familjeskyddsförsäkringen beror på storskador.

Not 9. Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv (skadeförsäkringsrörelsen)	2017	2016
Ingående balans	3 385	3 385
Förändring av säkerhetsreserv	-	-
Utgående balans	3 385	3 385

Periodiseringsfond (livförsäkringsrörelsen)	2017	2016
Ingående balans	-	58
Förändring av periodiseringsfond	-	-58
Utgående balans	-	-

Not 10. Skatt på årets resultat

	2017	2016
Uppskjuten skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	-74	27
Avkastningsskatt (livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen)	0	0
Summa	-74	27

Skillnad mellan redovisad skatt och skatt base- rad på gällande svensk skattesats	2017	2016
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	55	123

Avgår:

Skadeförsäkringsrörelsens resultat	-386	-269
Livförsäkringsrörelsens, familjeskyddsförsäkringens resultat	16	21

Summa resultat före skatt	-315	-125
----------------------------------	-------------	-------------

Skatt enligt gällande skattesats 22 %	69	28
--	-----------	-----------

Avkastningsskatt	0	0
Permanenta skillnader	-1	-1
Temporära skillnader	-73	0

Redovisad skatt	-74	27
------------------------	------------	-----------

Skadeförsäkringsrörelsen, AGB-försäkringen är undantagen från beskattning. Livförsäkringsrörelsen, TGL-försäkringen är skattskyldig till inkomstskatt. Vidare erläggs premieskatt baserat på premieinbetalningarna för TGL-försäkringen. Livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen är skattskyldig till avkastningsskatt.

Not 11. Andra finansiella placeringstillgångar

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar						
Ursprungligt anskaffningsvärde	1 586	1 373	595	645	2 182	2 018
Valutaeffekt	42	99	22	56	64	155
Övervärde (+) / undervärde (-)	551	428	241	242	791	670
Summa aktier och andelar	2 179	1 900	858	943	3 037	2 843
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
Upplupet anskaffningsvärde	1 340	1 190	1 431	1 559	2 771	2 749
Övervärde (+) / undervärde (-)	14	19	60	77	74	96
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 354	1 209	1 491	1 636	2 845	2 845
Utlåning till kreditinstitut	232	160	166	150	398	310
Derivat	9	6	4	2	13	8
Övriga finansiella placeringstillgångar						
Återköpstransaktioner	-	65	-	50	-	115
Summa	3 774	3 340	2 519	2 781	6 293	6 121

Specifikationer**AKTIER OCH ANDELAR**

	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Noterade	1 897	1 692	739	826	2 636	2 518
Onoterade	282	208	119	117	401	325
Summa	2 179	1 900	858	943	3 037	2 843

10 STÖRSTA INNEHAV AV AKTIER EXKLUSIVE FONDER

2017		Andel av aktieportfölj, %
Bolag		
Investor		4,4
Volvo		3,2
Atlas Copco		3,1
H&M		2,3
SEB		2,3
Nordea		2,3
Telia		2,3
Swedbank		2,3
Svenska Handelsbanken		2,1
Ericsson		1,9
Total andel		26,2

BRANSCHFÖRDELNING, DIREKTA AKTIEINNEHAV

2017	Exponering	%
Finans	708	28
Industri	591	23
Konsumentvaror	371	15
IT	235	9
Hälsovård	218	9
Råvaror	166	7
Telekommunikation	153	6
Tjänster	41	2
Fastighet	23	1
Media och underhållning	6	0
Summa	2 512	100

**OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE
VÄRDEPAPPER**

	AFA Livförsäkring totalt			
	Upplupet anskaffnings- värde		Bokfört värde	
	2017	2016	2017	2016
Svenska staten	675	803	717	858
Svenska bostadsinstitut	545	570	549	578
Svenska kommuner	11	11	11	12
Övriga svenska emittenter	599	423	607	433
Utländska stater	112	161	116	164
Övriga utländska emittenter	829	780	845	800
Summa	2 771	2 748	2 845	2 845
Noterade	2 705	2 670	2 774	2 765
Onoterade	66	78	71	80

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 306 miljoner kronor (370).

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 1 miljoner kronor (2).

**DERIVAT MED POSITIVA VÄRDEN ELLER
VÄRDE NOLL (TILLGÅNGAR)**

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

	AFA Livförsäkring totalt			
	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2017	2016	2017	2016
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	586	536	-	-
Icke-standardiserade valuta- derivat, terminer	693	540	13	8
Summa	1 279	1 076	13	8

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

10 STÖRSTA INNEHAV AV RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

2017 Emittent	Andel av ränteportfölj, %
Svenska staten	25,8
Nordea	7,2
Svenska Handelsbanken	6,6
Swedbank	5,2
SEB	3,5
European Investment Bank	3,0
Dexia	2,7
Danske Bank	2,4
Depfa Bank	2,1
Norra Banhotellet Invest	1,7
Total andel	60,2

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2017	2016	2017	2016
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin:				
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	5 016	5 037	5 882	5 803
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	-	-	13	8
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 783	5 037	5 895	5 811
Lånefordringar och kundfordringar				
Utlåning till kreditinstitut	398	310	398	310
Övriga fordringar	77	86	77	86
Kassa och bank	283	353	283	353
Summa lånefordringar och kundfordringar	758	749	758	749
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Skulder som bestämts tillhöra kategorin				
<i>Återköpstransaktioner</i>	333	297	333	297
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	-	-	19	51
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	333	297	352	348
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Övriga skulder	98	104	98	104
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	98	104	98	104

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Övriga finansiella placeringstillgångar (återköpstransaktioner).

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränteutgifter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder (förutom återköpstransaktioner som särredovisas) samt Upplupna räntekostnader.

Not 12. Upplysningar om värdering till verkligt värde

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

31 december 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	3 037	-	-	3 037
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 196	649	-	2 845
Derivat	-	13	-	13
Övriga finansiella placeringstillgångar Återköpstransaktioner	-	0	-	0
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 233	662	-	5 895
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	19	-	19
Återköpstransaktioner	-	333	-	333
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	352	-	352
31 december 2016	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	2 843	-	-	2 843
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 197	648	-	2 845
Derivat	-	8	-	8
Övriga finansiella placeringstillgångar Återköpstransaktioner	-	115	-	115
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 040	771	-	5 811
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	51	-	51
Återköpstransaktioner	-	297	-	297
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	348	-	348

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Överföringar från Nivå 1 till Nivå 2 har skett under perioden till ett värde av 45 (0).

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande

av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Företaget har inga placeringstillgångar i nivå 3.

Not 13. Överförda finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	2017	2016
Utlånade värdepapper	53	23
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	56	24
Ställda finansiella säkerheter för standardiserade derivat	9	10
Ställda finansiella säkerheter för icke-standardiserade derivat	36	-
Återköpstransaktioner	340	306

De överförda tillgångarna i tabellen redovisas enligt gällande redovisningsprinciper till verkligt värde via resultaträkningen. Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper har motparten ställt till tredje part och redovisas inte i balansräkningen. Se vidare avsnittet Kreditrisker i not 2.

Not 14. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Belopp som inte kvittas men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal				Nettobelopp ²⁾
		Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter		
Tillgångar						
Derivat	13	-4	-	-	-	9
Utlåning till kreditinstitut	399	-	-400	-	-	0
Utlånade värdepapper	53	-	-52	-4	-	0

31 december 2017	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Derivat	19	-4	-36	-	0
Återköpstransaktioner	332	-332	-	-	0

¹⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

²⁾ Upplupna ränteintäkter och räntekostnader ingår i beloppen.

31 december 2016	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Derivat	8	-8	-	-	0
Utlåning till kreditinstitut	310	-	-314	-	0
Utlånade värdepapper	23	-	-8	-16	0
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Återköpstransaktioner	115	-115	-	-	0

31 december 2016	Belopp redovisade i balansräkningen ¹⁾	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ²⁾
Derivat	57	-8	-	-	49
Återköpstransaktioner	298	-298	-	-	0

¹⁾ Upplupna ränteintäkter och räntekostnader ingår i beloppen.

²⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

Not 15. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelse

Registerförda placeringstillgångar	2017	2016
Aktier och andelar	3 037	2 844
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	2 953	3 035
Summa	5 990	5 879

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde och intagna i förmånsrättsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8.

Förmånsrättsgraden (tillgångar intagna i förmånsrättsregistret dividerat med försäkringstekniska avsättningar) uppgick till 380 (380) procent.

Not 16. Övriga fordringar

	2017	2016
Skattefordran	43	44
Ej likviderade affärer	2	2
Övriga fordringar	2	1
Summa	47	47

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017	2016
Upplupna ränteutgifter	17	23
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna räntor	-	-
Summa	17	23

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 18. Avsättning för oreglerade skador

	Skadeförsäkringsrörelsen			Livförsäkringsrörelsen						AFA Livförsäkring totalt					
	AGB			TGL			Familjeskydds-försäkringen			Totalt					
	IB	Årets förändring	UB	IB	Årets förändring	UB	IB	Årets förändring	UB	IB	Årets förändring	UB			
Inträffade men ej rapporterade skador	107	14	121	122	-19	103	12	-1	11	134	-20	114	241	-6	235
Avsättning för skaderegleringskostnader	5	-1	4	6	-3	3	1	0	1	7	-3	4	12	-4	8
Summa	112	13	125	128	-22	106	13	-1	12	141	-23	118	253	-10	243

För vidare information om förändringen i avsättningen för oreglerade skador och avvecklingsresultat, se not 5.

På grund av den korta durationen i skadeförsäkringsrörelsen redovisas inte skadekostnadsutvecklingen.

Not 19. Livförsäkringsavsättning

	TGL		Familjeskydds- försäkringen		Livförsäkrings- rörelsen totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Ingående balans	1 404	1 424	116	96	1 520	1 520
Årets förändring	37	-21	13	21	50	0
Utgående balans	1441	1 404	129	116	1570	1 520

Livförsäkringsavsättningen i TGL baseras på det öppna beståndet av långtidssjuka inom den privata sektorn i AFA Sjukförsäkring. Avvecklingen grundar sig på den observerade dödligheten inom detta sjukbestånd. Ersättningsnivån baseras på det faktiska utfallet inom TGL.

Livförsäkringsavsättningen i familjeskyddsförsäkringen avser beståndet av inträffade och rapporterade dödsfall.

För vidare information om förändringen i livförsäkringsavsättningen och avvecklingsresultat, se not 8.

Not 20. Avsättning för skatter

	2017	2016
Uppskjuten skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	76	3
Uppskjuten skatt, specifikation	2017	2016
Uppskjuten skatteskuld		
Placeringsstillgångar	76	85
Uppskjuten skattefordran		
Beräknat underskottsavdrag	-	-82
Summa	76	3

Not 23. Skulder till kreditinstitut

	Skadeförsäkrings- rörelsen		Livförsäkrings- rörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Återköpstransaktioner	176	162	157	135	333	297
Summa	176	162	157	135	333	297

Skulder motsvarande 333 miljoner kronor (297) förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 21. Skulder avseende direkt försäkring

	2017	2016
Preliminärskatt	5	7
Särskild löneskatt	4	5
Premieskatt	1	0
Summa	10	12

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen. Not 22. Derivat med negativa värden

Not 22. Derivat med negativa värden**Derivat upptagna i balansräkningen**

	AFA Livförsäkring totalt			
	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2017	2016	2017	2016
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	21	136	-	-
Icke-standardiserade valuta- derivat, terminer	881	1 123	19	51
Summa	902	1 259	19	51

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 24. Övriga skulder

	Skadeförsäkrings- rörelsen		Livförsäkrings- rörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	-	-	73	69	73	69
AFA Sjukförsäkring	4	5	10	11	14	16
Ej likviderade affärer	-	-	-	0	-	0
Skatteskulder	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	1	0	-	0	1	0
Summa	5	5	83	80	88	85

Skulder motsvarande 12 miljoner kronor (10) förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 25. Eget kapital

Upplysningar kring eget kapital lämnas i rapporten över förändringar i eget kapital.

Not 26. Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och ersättningar

Medelantal anställda	2017	2016
Kvinnor	22	24
Män	13	13
Summa	35	37

Antal	Styrelse		VD och företagsledning	
	2017	2016	2017	2016
Kvinnor	6	6	2	2
Män	7	7	8	9
Summa	13	13	10	11

Sjukfrånvaro, %

1 januari – 31 december	2017	2016
Av ordinarie arbetstid för samtliga anställda	4,0	5,2
Som avser långtidssjukfrånvaro	0,8	1,6
Kvinnor	4,7	6,3
Män	2,7	3,3
Personal, 29 år och yngre	7,3	8,2
Personal, 30-49 år	3,8	5,2
Personal, 50 år och äldre	3,6	4,7

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och FTL		Övriga anställda		Totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Löner och ersättningar	2,8	2,9	19,0	19,6	21,8	22,5
Sociala kostnader	1,0	1,1	4,8	6,8	5,8	7,9
Pensionskostnader	0,7	0,7	2,6	-5,8	3,3	-5,1
Summa	4,5	4,7	26,4	20,6	30,9	25,3

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. Ovan redovisade uppgifter avser lön och ersättningar från AFA Livförsäkring. För vidare upplysningar om pensioner, se not 1 samt nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen**PRINCIPER**

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektiv-

avtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till verkställande direktör och vice verkställande direktör. Efter samråd med styrelsen beslutar verkställande direktören om ersättning till övriga i företagsledningen.

Ersättningar till centrala funktioner och övriga anställda

PRINCIPER

Ersättning till ansvariga för funktionerna för internrevision, riskhantering och regelefterlevnad samt till övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Styrelsen beslutar om ersättning till ansvarig för funktionen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till ansvarig för riskfunktionerna och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning

PRINCIPER

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, ansvarig för funktionen för internrevision, ansvarig för riskfunktionen eller ansvarig för funktionerna för regelefterlevnad.

Rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta. Styrelsen kan i särskilda fall besluta att rörlig ersättning ska utgå till chefen för alternativa investeringar och chefen för fastigheter.

Gratifikationer till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år. Rörlig ersättning kan endast utgå för de rullande treårsperioder som företaget visat en positiv absolut avkastning

och till en enskild anställd som har följt placeringsreglementen, placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En uppskjuten ersättning kan, om särskilda skäl föreligger, sättas ned eller bortfalla helt.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Detta kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller om det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Ansvarig för riskfunktionen ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Enhet Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen, efter avstämning med Ersättningsutskottet, besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar, efter avstämning i Ersättningsutskottet, om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättningens storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

Verkställande direktören beslutar om gratifikationer till anställda på mindre belopp. Sådana beslut bör rapporteras till Ersättningsutskottet.

Ansvarig för funktionen för internrevision ska årligen granska om ersättningarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Funktionen för internrevision rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

DEFINITION AV ANSTÄLLDA SOM KAN PÅVERKA FÖRETAGETS RISKNIVÅ

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, internrevisionschefen, ansvarig för riskfunktionen, regelefterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka

NOTUPPLYSNINGAR

företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande Anitra Steen och ledamöterna Torbjörn Johansson, Carola Lemne och Marina Åman.

Pensioner

I företaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring. AFA Livförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. De individuella pensionsutfästelserna är tryggade genom försäkring och i form av direkt pension som säkerställts via kapitalförsäkring med pantförskrivning.

Enligt gällande kollektivavtal mellan FAO och FTF/SACO om FTP-planen har anställd som är född 1955 eller tidigare och som den 1 juni 2006 var anställd inom gällande kollektivavtal, rätt att på eget initiativ gå i pension vid 62 års ålder. För övriga anställda gäller 65 år. För de anställda som väljer att gå i förtida pension betalar moderföretaget pensionskostnaden löpande. Den totala kostnaden för avtalade men ännu ej utbetalade förtida pensioner finns reserverade som avsättning i balansräkningen.

Verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semestertillägg.

Vice verkställande direktören har pensionsålder 65 år med en avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive förmånsvärde av tjänstebil.

För övriga i företagsledningen är pensionsåldern 65 år. Fyra personer har avgiftsbestämd pensionslösning motsvarande 30 procent av den fasta lönen inklusive semestertillägg. Fyra personer följer kollektivavtalets förmånsbestämda pensionsplan FTP 2.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för verkställande direktör och vice verkställande direktör vid uppsägning från AFA Försäkrings sida. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Uppsägningstiden är sex månader vid uppsägning såväl från AFA Försäkrings som från verkställande och vice verkställande direktörs sida. Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från AFA Försäkrings sida och vid

uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2017, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning, kommittéarbete	Totalt
<i>Styrelsens ordförande</i>					
Anitra Steen	57			45	102
<i>Styrelseledamöter</i>					
Andersson Pär	31			24	55
Andersson Renée	31			24	55
Carlén Stefan	16				16
Furbring Magnus	17			24	41
Georgiadou Anastasia	31			5	36
Georgii Erik	15				15
Gidhagen Hans	12				12
Lemne Carola	31				31
Nygårds Yvonne	31				31
Oxhammar Björn	15			19	34
Skånberg Lea	31				31
Wallin Jonas	12				12
Wehtje Ulrik	31			24	55
<i>Verkställande direktör</i>					
Moberg Anders	344	9	106		459
<i>Vice verkställande direktör</i>					
Held Johan	610	16	211		837
<i>Övriga i företagsledningen (8)</i>					
	1 314	21	362		1 697
Summa	2 629	46	679	165	3 519

Ersättningar	Övriga anställda som kan VD, vVD, företagsledning påverka företagets risknivå												Övriga anställda	
	2017		2016		2017		2016		2017		2016		2016	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	2,3	10	2,4	11	2,0	23	1,9	22	17,5	579	18,2	575		
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	2,3	10	2,4	11	2,0	23	1,8	22	17,6	579	18,2	575		
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-	¹⁾	-		0,0	¹⁾	0,1	¹⁾	0,0	7	0,0	12		
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-		-		0,1	¹⁾	0,1	¹⁾	0,0	7	0,0	12		
Utbetalda rörliga ersättningar 2017 som intjänats under tidigare år	-	¹⁾	-		0,0		0,1		-		-			
Ackumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-		-		0,1		0,1		-		-			

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

Årets pensionskostnad	2017	2016
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	32	-161
Räntekostnad (+)	22	25
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar (+/-)	-3	-3
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser (+/-)	0	0
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	-7	1
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar/ökning av överskott i särskilt avskiljda tillgångar (-/+)	0	1
Kostnad för pensionering i egen regi	44	-137
Försäkringspremier (+)	6	32
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	-9	22
Årets pensionskostnad	41	-83

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Pensionskostnaden har fördelats med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. AFA Livförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 2 miljoner kronor (-4).

Not 27. Upplýsingar om revisionsarvodet

Arvode och kostnadsersättning	2017	2016
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	0,6	0,6
Övriga tjänster	0,1	0,1
Förtroendevalda revisorer		
Revisionsuppdrag	0,1	0,1
Summa	0,8	0,8

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 28. Upplýsingar om väsentliga relationer med närstående

AFA Livförsäkring ägs i sin helhet gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Svenskt Näringsliv och LO äger även AFA Sjukförsäkring, som i sin tur äger 90,9 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring, samt aktier i bolag vars rörelse begränsas till att äga AFA Försäkrings fastighetsinvesteringar. Resterande 9,1 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK.

Utöver ovanstående organisationer ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närstående kretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Livförsäkring framgår av not 26.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pension och Fora. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering och inkasso av kund.

Svenskt Näringsliv och LO utför informations- och utbildningstjänster åt AFA Livförsäkring, avseende företagens försäkringar. Tjänsterna finansieras av AFA Livförsäkring. AFA Försäkring bedriver kapitalförvaltningstjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL, Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, Stiftelsen för särskilda pensionsmedel och Garanti-stiftelsen för ITP och TGL samt administrativa tjänster åt Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att AFA Försäkring har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Närstående	Transaktion	2017	2016
Andra närstående			
	Intäkter	8	35
	Kostnader	123	131
	Fordringar	0	12
	Skulder	14	16

Andra närstående

Under året har AFA Livförsäkring betalat 87 miljoner kronor (92) avseende driftkostnadsersättning till AFA Sjukförsäkring.

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har i AFA Livförsäkring uppgått till totalt 18 miljoner kronor (21).

Not 29. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Not 30. Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående konsolideringsfond	947 142 958
Årets resultat	-19 351 311
Summa	927 791 647

UNDERSKRIFTER

Stockholm den 10 april 2018

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Pär Andersson

Renée Andersson

Stefan Carlén

Anastasia Georgiadou

Carola Lemne

Yvonne Nygårds

Lea Skånberg

Ulrik Wehtje

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 april 2018

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR

Till bolagsstämman i
AFA Livförsäkringsaktiebolag
Organisationsnummer 502000-9659

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AFA Livförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2017-01-01–2017-12-31. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 147–196 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AFA Livförsäkringsaktiebolag:s finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AFA Livförsäkringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNINGAR

Bolagets livförsäkringsavsättningar uppgår per 31 december 2017 till 1 570 miljoner SEK.

Bolagets livförsäkringsavsättningar är en väsentlig post i balansräkningen som baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden. De mest centrala antagandena med störst påverkan på posternas storlek är för kollektivavtalade livförsäkringar diskonteringsränta, ersättningsnivåer och dödlighet.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av de livförsäkringsavsättningarna bygger på och not 2 behandlar bolagets risker och riskhantering kopplat till bedömningar av livförsäkringsavsättningar. Felaktiga bedömningar av ovanstående parametrar kan påverka värderingen av livförsäkringsersättningarna väsentligt och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Bolaget har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av livförsäkringsavsättningarna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till försäkringssystemens datakvalitet, val av beräkningsmodell, bedömning av antaganden samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har involverat aktuarialspecialister för att utföra kontrollberäkningar och utvärdera bolagets modeller för beräkning av livförsäkringsersättningar. De antaganden som särskilt utvärderats är antaganden om dödlighet mot bolagets historiska utfall och förväntad framtida utveckling. Vi har därtill utvärderat huruvida de modeller och antaganden som har tillämpats vid bestämmandet av räntekurvan i försäkringssystemen är förenliga med gällande regelverk.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till livförsäkringsavsättningarna är rättvisande och fullständiga baserat på bolagets redovisningsprinciper.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 3–17 och 200–217. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter

i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa

områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Livförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2017-01-01–2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AFA Livförsäkringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon

styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Representanter från Deloitte AB, utsågs till AFA Livförsäkringsaktiebolags revisorer av bolagsstämman 2017-06-14 och har varit bolagets revisor sedan 2009-03-19.

Stockholm den 10 april 2018

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Elisabeth Werneman
AUKTORISERAD REVISOR